

Santuaris de la Diòcesis de Sant Feliu de Llobregat

Recull elaborat amb motiu de la I Trobada de
Responsables 21 de juny de 2018

Actualització octubre 2019

Santuari de la Mare de Déu de Montserrat

CONTACTE

rector@santuari-montserrat.com

938 777 766 – 649 465 031

Montserrat, Barcelona - 08199

RESPONSABLES

P. Joan M. Mayol i Fàbregas, rector del santuari.

COM S'HI ARRIBA

Tren:

Enllaç del Cremallera de Montserrat
amb la línia R5 (FGC)

Carretera:

C-58

C-16

A-2

HISTÒRIA

L'origen històric del santuari de la Mare de Déu de Montserrat es troba a l'ermita de Santa Maria, que l'any 888 el comte Guifré el Pelós dóna al monestir de Ripoll. L'any 1025, Oliba, abat de Ripoll i bisbe de Vic, funda un nou monestir al costat de l'ermita de Santa Maria.

En l'actualitat, Montserrat es modernitza per continuar atenent els pelegrins mil anys després de la seva fundació.

HORARIS

Missa conventual:

Cada dia a les 11h.

Centre de Coordinació Pastoral:

De 9:30h-13:30h a 16h-18h.

FESTA PATRONAL, APLECS I ROMARIES

Festivitat de la M. de Déu: 27 d'Abril.

Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

Santuari de la Mare de Déu de Foix

CONTACTE

genissans@yahoo.es

93 890 43 46 – 697 36 15 39

Camí del Santuari de Foix, 08737
...Torrelles de Foix, Barcelona

RESPONSABLES

Mn. Genís Sans i Martínez - DP Adscrit i Responsable del Santuari

Mn. Xavier Aymerich i Miñarro – rector, Vilafranca del Penedès

COM S'HI ARRIBA

Des de Barcelona:
Agafar l'autopista AP7 direcció
Vilafranca del Penedès, sortida 28
Agafar la BP-2121 direcció
Sant Martí Sarroca
Seguir per la BV-2122 direcció Torrelles
de Foix, passat el poble, agafar a la
dreta el camí del Santuari, 900 m.

FESTA PATRONAL I ALTRES CELEBRACIONS

- Cada Dilluns de Pasqua té lloc l'Aplec de Foix: missa al Santuari i veneració de la imatge de la Mare de Déu de Foix. També, altres actes festius i culturals i una paella popular.
- El 8 de setembre, naixement de la Verge Maria (marededéus trobades), se celebra la festa patronal: a les 18h hi ha una conferència i a les 19h la missa.
- Missa del Gall a les 12 de la nit.

Actes culturals i lúdics:

- Foix a la fresca (juliol)
- Cimera del Xarel·lo (juny o juliol)

HORARIS

Obert el primer diumenge de
cada mes, de 10h a 13h.

HISTÒRIA

El Santuari de la Mare de Déu de Foix o Santa Maria de Foix fou parròquia de l'antic poble de Foix, a l'actual municipi de Torrelles de Foix, Alt Penedès. S'alça a 661 m, damunt d'un abrupte espadat, a la dreta del riu Foix. És situada a prop del Castell de Foix, del qual queden minses restes, esmentat ja el 1067.

El castell de Foix tenia una església dedicada a santa Maria. Dos documents corroboren la seva existència en època molt avançada: el primer (any 607) menciona la seva condició parroquial, mentre que el segon (730) fa esment d'una restauració.

>>

>>

El 1267 la documentació esmenta la llicència atorgada pel bisbe de Barcelona Arnau de Gurb per a l'ampliació de l'església o cambra imperial de Nostra Senyora. Cal pensar que les successives obres de reedificació de l'església es van estendre durant tot el segle XIII i van concloure als començaments del XIV. El 21 de desembre del 1330 (o de 1320) el temple va ser consagrat, en nom del bisbe de Barcelona, per Pere, monjo del monestir de Santes Creus i bisbe de Santa Giusta (Sardenya), el qual consagra tres altars dedicats a santa Maria, sant Miquel i sant Macari. Entre els segles XVI i XVII el temple va ser ampliat. El 1892 hi morí violentament el darrer rector mossèn Pallerols; aleshores la parròquia es va traslladar al barri de El Terme i el temple restà convertit en santuari de la Mare de Déu de Foix. Durant molt de temps l'església va restar abandonada i en ruïna, un grup de veïns del municipi de Torrelles de Foix en va començar les obres de restauració, acabades el 1987 pel Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona.

El temple consagrat el 1320 o 1330 disposava de l'actual capçalera poligonal coberta amb una volta nervada i dotat d'un nou accés al mur sud que reemplaça l'anterior. Posteriorment, es van afegir sengles capelles al mur septentrional, un pòrtic al meridional, una espadanya sobre la façana occidental i una sagristia. D'aquesta manera, de l'edifici romànic només es conserva la nau, amb volta de canó apuntat recolzada sobre arcs formers, també apuntats. Als murs laterals hi ha quatre arcs formers actualment tapiats, els quals reforcen l'estructura. Com hem vist, es tracta d'una construcció tardana que cal datar vers el segle XIII i començaments del XIV.

A l'interior d'una de les capelles adossades al mur nord es conserva una pica baptismal de pedra, d'estructura troncocònica i base quadrada. Presenta una senzilla decoració amb tres motlures que recorren el perímetre de la pica. La datació d'aquest tipus de peces és molt imprecisa i abraça un ampli període que s'entén des del segle XI fins ben entrat el XIII.

La imatge de la Mare de Déu de Foix, va ser destruïda el 1936, era una talla de fusta bruna de tradició romànica, de gran veneració i sentida com a patrona del Penedès, la imatge actual és una còpia de l'antiga.

Santuari de la Mare de Déu de Penafel

CONTACTE

93 898 00 51 - 627 356 623

Santa Margarida i els Monjos,
Barcelona - 08730

RESPONSABLES

Mn. Valentí Alonso i Roig, rector de la Parròquia de Santa Margarida del Penedès.

COM S'HI ARRIBA

Tren:
Línia R4

Carretera:
AP-7
C-58
C-32

HISTÒRIA

De la primera església de Santa Maria del segle XII es conserva ben poc. Penafel fou, al segle XI, una fortalesa que estava en possessió de la família dels Santa Oliva. A la capella de Penafel hi havia la imatge gòtica i bruna de la Mare de Déu de Penafel, que era venerada per tot el Penedès i anyalment visitada el dia de Sant Marc per la comunitat de preveres de Vilafranca i molta gent de la rodalia.

HORARIS

FESTA PATRONAL, APLECS I ROMARIES

Aplec de Penafel: Al Penedès cada any, en el marc de la celebració de la Setmana Santa, l'últim dia després del diumenge de Resurrecció o de Pasqua, com exaltació de l'inici d'un nou cicle de la naturalesa, la primavera, es celebra el dilluns de Pasqua fent un aplec o anant a un espai natural a menjar la mona.

Santuari de la Mare de Déu del Vinyet

CONTACTE

info@ermitavinyetsitges.com

93 894 01 23

Pg. del Doctor Gaietà Benaprés, 43
08870 Sitges, Barcelona

RESPONSABLES

Mn. Josep Pausas, rector. Telf: 93.894.03.74

COM S'HI ARRIBA

Tren i autobús:

Línia R5

Línia R2S amb línia d'autobús SL2

Carretera:

C-15

C-32

HISTÒRIA

El santuari del Vinyet es troba documentat des de l'època medieval. L'edifici actual és del segle XVIII, i s'hi conserven alguns vestigis d'etapes anteriors, com la inscripció de l'any 1552 a la porta lateral d'accés.

S'hi venera la imatge de la Mare de Déu del Vinyet, del segle XII-XIII.

HORARIS

Hivern: de dilluns a divendres
d'11h a 13h i de 16'30h a 19h.
Dissabtes, diumenges i festius,
d'11h a 14h i de 16'30h a 19h.

Estiu (del 20 de juny al 15 de
setembre): de dilluns a divendres
d'11h a 13h i de 17h a 20h.
Dissabtes. diumenges i festius.

FESTA PATRONAL, APLECS I ROMARIES

El dia de la Mare de Déu del Vinyet és el 5 d'agost, s'hi celebren misses en honor de la Mare de Déu i hi ha diferents actes durant el mateix dia.

Santuari del Sant Crist de Piera

CONTACTE

santamaria571@bisbatsantfeliu.cat

618 938 382 - 93 778 90 58

Sant Cristòfol, 30, Piera - 08784

RESPONSABLES

Mn. Ramon Maria Bosch Vendrell, Rector de la Parròquia i Degà i Rector del Santuari

Mn. Jordi Tres Bosch, vicari

Mn. Francesc Xavier Escolà Gené, diaca adscrit Mn. Pere Pujol i Pons, diaca adscrit

COM S'HI ARRIBA

Tren:
Línia R6

Carretera:
B-224
B-23 i B-224
A-2

HISTÒRIA

El 1002 en la relació de possessions del monestir de Sant Cugat s'anomena el castell de Piera amb la capella de Sta. Maria.

La posterior construcció de la capella del Sant Crist (s.XVII), l'altar del Roser i la transformació de l'altar major li donen la forma definitiva de planta de creu, així com el campanar, els absis de la capella del Sant Crist i el cimbori, del s.XIX, li donen el seu aspecte actual.

HORARIS

Missa:
Els diumenges a les 11h

Despatx:
Dilluns de 17:30h a 19:30h

FESTA PATRONAL, APLECS I ROMARIES

Ermites amb gran tradició de pelegrinatges i devoció,
properes als santuaris

Ermita de la Mare de Déu de la Salut, de Santa Eulàlia del Papiol

CONTACTE RESPONSABLES

notaria@bisbatsantfeliu.cat

660 071 987 – 626 966 647

Avinguda de Can Monmany, 89
- 08197 - Sant Cugat del Vallès

Mn. Joan Manel Serra i Oller - Notari-secretari del Bisbat.

Mn. Vicenç Guinot - Rector de Santa Eulàlia del Papiol. Sant Bartomeu de la Quadra, de Sant Miquel de Molins de Rei, Sant Vicenç de Castellbisbal.

COM S'HI ARRIBA

Carretera:

AP-7

C-16

B-10

A la vessant sud del Puig Madrona, en terrenys del Papiol, vila i municipi de la comarca del Baix Llobregat (Barcelona)

HISTÒRIA

La seva existència, com a parròquia, està documentada des finals del segle IX (1060), dedicada a Santa Eulàlia de Mèrida, però el 1315 es va traslladar la parròquia i la dedicació a la capella del castell del Papiol, quedant l'ermita dedicada a Sant Pere fins que el 1717 es canvià per la Mare de Déu de la Salut. L'antic edifici va romandre com a capella rural sota l'advocació de Sant Pere de Madrona i al s. XVIII fou dedicat a la Verge de la Salut com a santuari.

HORARIS

FESTA PATRONAL, APLECS I ROMARIES

Ermita de la Mare de Déu de la Salut, de Sant Feliu de Llobregat

CONTACTE

jaumecedo@hotmail.com

608 20 28 38

Riera de la Salut, 08980, Sant Feliu de Llobregat, Barcelona

RESPONSABLES

Mn. Jaume Cedó responsable del Santuari. Telf: 936.661.476 - 600.237.996

Mn. Josep M. Domingo rector de la Parròquia Catedral de Sant Feliu. Telf: 936.661.226 - 697.815.937

Sr. Joan Lorenzo. Telf: 626.307.399

COM S'HI ARRIBA

Autobús:

L52

L30

SF3

Carretera:

A-2

C-55

B-23

HISTÒRIA

El 1667 s'inicia la construcció de la primera capella. El 1859 es construí una nova capella, i un nou retaule. La imatge de la Mare de Déu estava flanquejada per dues imatges, una de Sant Josep i l'altra de Sant Antoni de Pàdua, patrons dels fills dels propietaris. El 22 de novembre de 1987, el president de la Corporació Metropolitana de Barcelona, Pascual Maragall i Mira, i l'alcalde de Sant Feliu de Llobregat, Francesc Baltasar i Albesa, inauguraren la fi de la remodelació.

HORARIS

Grups de pregària:

Dissabtes a les 17h - Estiu

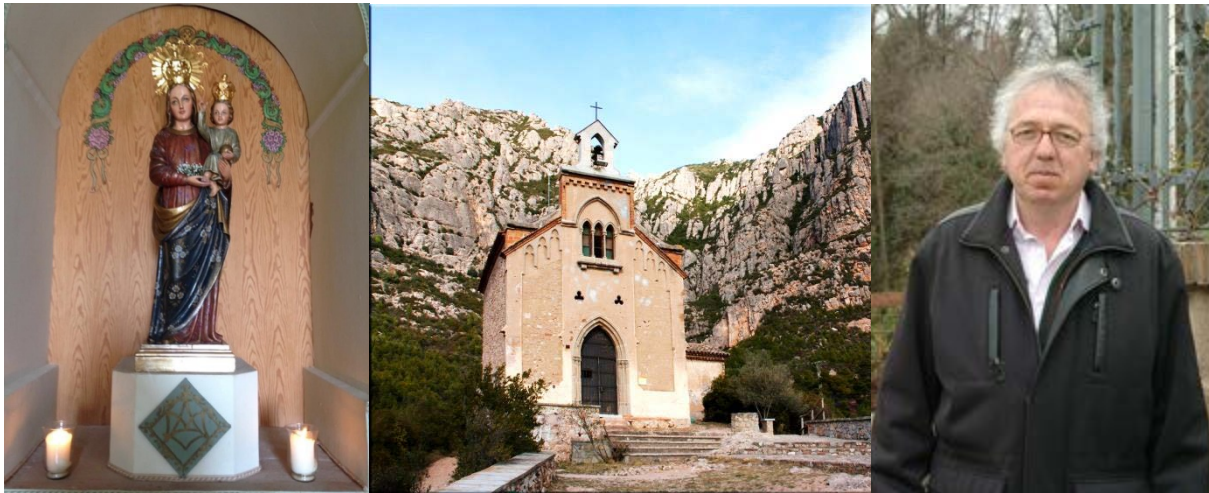
Dissabtes a les 14h - Hivern

FESTA PATRONAL, APLECS I ROMARIES

Cada dilluns de Pasqua granada es realitza un aplec tradicional, organitzat per l'associació Calaix de Sastre de Sant Feliu de Llobregat.

Pels vols de Nadal, els Amics de l'Ermita de la Salut celebren una missa i hi col·loquen el Pessebre.

Ermita de la Mare de Déu de la Salut, de Collbató

CONTACTE

93 777.01.36

Plaça de l'Església, 2
08293 Collbató

RESPONSABLES

Mn. Bernat Martorell, Rector de la Parròquia de Sant Corneli, Collbató

COM S'HI ARRIBA

Carretera:

A2

C31 Sortida 576A

FESTA PATRONAL, APLECS I ROMARIES

Dilluns de Pasqua

HORARIS

El Dilluns de Pasqua
resta oberta tot el dia

HISTÒRIA

L'ermita data de la segona meitat del segle XIX, va ser destruïda durant la Guerra Civil de 1936-39 i es reconstruí novament acabada la guerra.

Té el seu origen en l'antiga església medieval de Santa Maria coneguda des del segle XVIII com a Santa Maria de la Salut. La construcció de l'actual ermita neogòtica va començar a l'octubre de 1914 i va ser beneïda a l'abril de 1917 per l'Abat de Montserrat Antoni M. Marcet.

[Ampliació >>>](#)

>>> Ampliació:

L'església de Santa Maria és documentada per primera vegada el 1376, quan va ser reconstruïda; un altre document posterior del 1421 la qualifica com la capella vella i el 1508 s'anomena aquesta església com "ans parroquial". Montserrat Pagès, l'autora de l'article de Collbató, a La Gran Geografia Catalana, creu que "probablement el fet que Sant Corneli estigués situat prop del castell de Collbató degué influir perquè progressivament anés adquirint preponderància enfront de la vella parròquia, fins a substituir-la"¹. D'això es pot deduir que l'església és anterior al segle XIV (quan de fet, sabem que va ser reconstruïda) i que potser compartia funcions parroquials amb la de Sant Corneli.

La capella havia estat fundada i bastida al costat del torrent de la Codolosa, en un tros de terra conegut com la peça de l'Hospital², perquè pertanyia a l'hospital que hi havia a la plaça, al costat de l'església de Sant Corneli. Aquest tipus d'edificis, que no tenen res a veure amb els hospitals actuals, solien estar a les entrades de les viles i servien d'aixopluc a captaires, rodamóns i pobres. Aquesta esglesiola també va donar nom al barranc que baixa des de la Codolosa fins al Llobregat, que era conegut com el torrent de Santa Maria i al camí que sortia del portal de ponent de la vila, que les fonts anomenen com "el camí que anava del lloc de Collbató a l'església de Santa Maria"³.

La capella degué adquirir importància durant el segle XVII, coincidint amb les pestes que periòdicament van assolir Catalunya. Les dels anys 1651-1652, en un moment de guerra (Guerra dels Segadors), males collites i fam, foren les pitjors i afectaren de ple la comarca. Al Bruc, l'any 1652, i en només dos dies, van morir quatre membres (dues dones i dues criatures) de la família que vivia a la masia de Can Jorba⁴. És molt probable, per tant, que el mal arribés a Collbató i que el pànic s'estengués ràpidament. En aquestes circumstàncies, i per a contrarestar l'epidèmia, es degueren prendre les mesures habituals: tancar les portes de la vila i traslladar els malalts a un lloc allunyat, com podia ser l'església de Santa Maria. Ja sigui perquè la capella fou reconvertida en morberia (o lloc on es reclouïen els malalts de pesta o morb), perquè el culte a la Mare de Déu estava en alça en aquell moment, o potser perquè hom atribuï qualitats guaridores a l'aigua de la font que hi havia a prop, el cert és que al cap de pocs temps la capella passa a ser coneguda com Santa Maria de la Salut. També mudaren de nom el torrent, l'antiga font del Raig Viu i el camí. A principis del segle XVIII els documents els anomenen ja com el torrent de la Salut, la font del Raig "vuy de la Salut" i el camí de la Salut⁵.

Un fenomen similar esdevingué també a Sabadell, on l'antiga ermita de Sant Iscle i Santa Victòria, convertida en morberia, va esdevenir al segle XVII l'ermita de la Mare de Déu de la Salut. Allà s'instal·là una verge trobada casualment en una font propera. La font, la imatge i l'ermita prengueren també el nom de Salut. Cada segon diumenge de maig s'hi celebrava una processó i un aplec, que els sabadellencs aprofitaven per a portar-hi ex-vots en compliment de prometençes fetes a aquesta Mare de Déu, tal com feien els pagesos de Collbató i de les rodalies.

-
1. Pagès M. (1984): "Collbató", dins DD AA (1984), Gran Geografia Comarcal de Catalunya, Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona, pp. 407-410. La cita és a la p 409
 2. Arxiu de la Corona d'Aragó (ACA), Arxiu Notarial (AN), Llo 381, f 91
 3. ACA, AN, Ig 1033, s/f
 4. Arxiu Històric Parroquial del Bruc (AHPB), L 11, f 17
 5. ACA, AN, Llo 381m fs diversos